

السلام علیک یا علی بن موسی الرضا

«ما باید برویم به سمت منظومه‌سازی؛ یعنی قطعات مختلف این پازل را در جای خود بنشانیم، یک ترسیم کامل درست کنیم؛ به این احتیاج داریم. این هم کار یک ذره، دو ذره نیست؛ کار یک جلسه، دو جلسه نیست؛ کار جمعی است و تسلط لازم دارد.»

(بیانات رهبر معظم انقلاب (مدظله‌العالی) در چهارمین نشست اندیشه‌های راهبردی (۱۳۹۱/۰۸/۲۳))

بیانات رهبر معظم انقلاب (مدظله‌العالی) بالغ بر هفتاد هزار صفحه است.^۱ اگر این مبنا را پذیرفته باشیم که مبنای تصمیمات و اقدامات در یک نظام ولایتی، بیانات و رهنمودهای ولیّ جامعه است،^۲ انتظار می‌رود مدیران اجرایی، راهبران فکری، جریان‌سازان فرهنگی و... بتوانند با مراجعه مستمر به این گنجینه حجت‌آفرین، مسیر حرکت خویش را شناخته، جامعه را نیز در این مسیر به پیش برند.^۳

اما چه بسیار موضع‌گیری‌ها و تصمیمات مدیریتی و جهت‌دهی‌های فرهنگی - تبلیغی مدیران که به دلیل برداشت‌های غیرمنطبق یا غیردقیق عناصر انقلابی - و حتی ولایتی - با دیدگاه فرمانده جبهه‌ی انقلاب، که موجب اختلاف نظر و گاه حرکت‌های خنثی‌کننده در بین راهبران اجتماعی و مدیران فرهنگی جامعه می‌شود.

برای نزدیک شدن به حرکت جبهه‌ای و یافتن راهبردهای دقیق و تصمیمات هماهنگ و منطبق بر اندیشه‌ی ولایت، نیازمند اشراف کامل بر تمام این صفحات و نگاه ذره‌بینی به دقایق و زوایای این اندیشه‌ی راقی هستیم؛ اشرافی که البته نه به سادگی به دست می‌آید و نه به آسانی قابل استناد و ادعاست!

❖ سامانه‌ی جامع اندیشه‌ی رهبر معظم انقلاب (مدظله‌العالی) چگونه ایجاد می‌شود؟

برای رسیدن به این هدف، چند مؤلفه ضروری است:

۱. از این مقدار حدود ۲۰،۰۰۰ صفحه ۳۰۰ کلمه‌ای در پایگاه **KHAMENEI.IR** منتشر شده و در دسترس عموم قرار گرفته‌است.
۲. امام با تکیه بر منظومه‌ی منسجم فکری خود، برای مسائل مورد ابتلای جامعه‌ی ایران و جوامع بشری، راه حل می‌داد و ملت‌ها، ارزش این راه حل‌ها را احساس می‌کردند و به‌همین علت، مکتب امام در میان ملت‌ها گسترش می‌یافت. (سخنرانی رهبر انقلاب در مراسم بیست و ششمین سالگرد رحلت امام خمینی ۱۳۹۴/۳/۱۴)
۳. منظومه‌ی فکری امام دارای خصوصیات کامل یک مکتب فکری و اجتماعی و سیاسی است. اولاً متکی و مبتنی بر یک جهان‌بینی است که این جهان‌بینی عبارت است از توحید. همه‌ی فعالیت او، همه‌ی منطق او مبتنی بود بر توحید که زیربنای اصلی همه‌ی تفکرات اسلامی است. خصوصیت دیگر این منظومه‌ی فکری که آن را به‌صورت یک مکتب به معنای واقعی کلمه در می‌آورد، این است که منظومه‌ی فکری امام به‌روز بود؛ مسائل مورد ابتلای جوامع بشری و جامعه‌ی ایرانی را مطرح میکرد و مخاطبان، آن را حس میکردند. در مکتب فکری امام، ضدیت با استبداد و ضدیت با استکبار حرف اول را می‌زند؛ این آن چیزی است که ملت ایران هم آن را حس میکرد، ملت‌های مسلمان دیگر بلکه ملت‌های غیر مسلمان [هم] آن را حس کردند؛ برای همین این دعوت گسترش پیدا کرد. (سخنرانی رهبر انقلاب در مراسم بیست و ششمین سالگرد رحلت امام خمینی

(۱۳۹۴/۳/۱۴)

- تسلط بر روش‌های دقیق و اصول‌مند استنباط از بیانات؛
- مطالعه‌ی تمام واحدهای معنایی بیانات در هر موضوع مورد نیاز؛ و نه جستجوهای ناقص کلیدواژه‌ای؛
- جانمایی مباحث بر مبنای طبقه‌بندی مستخرج از اندیشه‌ی ولی؛ و نه بر اساس نقشه‌های پیش‌ساخته‌ی ذهنی؛
- قدرت تشخیص گزاره‌های راهبردی و طبقه‌بندی این گزاره‌ها در سطوح آرمان، اهداف غائی، اهداف عملیاتی و...^۴
- ...

روشن است که بدون طی کردن مراحل فوق، دستیابی به «منظومه‌ی فکری رهبر معظم انقلاب (مدظله‌العالی)» و استخراج راهبردها و الگوهای عملی منطبق با اندیشه‌ی ولایت، ناممکن خواهد بود و چه بسا آنچه از نتیجه‌ی این تلاش‌های خالصانه - اما غیرمنطبق با نقشه‌ی راه ولایت - به دست خواهد آمد، تحقق منویات ولی الهی جامعه و پیش‌برد اهداف انقلاب اسلامی نخواهد بود.^۵

هدف از اجرای «طرح رهیافت» ایجاد سامانه‌ای عالمانه و تحلیلی است که محققان، مدیران و راهبران فکری - تبلیغی را در تلاش برای آشنائی با اندیشه‌ی راهبردی و راهگشای معظم له در همه‌ی موضوعات مورد نیاز، به نتایج دقیق و قابل اعتماد می‌رساند.

❖ در طرح رهیافت، چه فرآیندی صورت می‌گیرد؟

- پس از تصویب طرح و تامین منابع مورد نیاز، ابتدا از بین طلاب علاقمند سطح ۲ حوزه پژوهشگرانی که با اندیشه‌ی رهبر معظم انقلاب انس داشته و توانمندی و تجربه‌ی کار پژوهشی دارند، فراخوان و ۸۰ نفر از افراد توانمند، در قالب یک طرح ۲ ساله جذب می‌شوند. (عمده‌ی افراد مورد نیاز از طریق طرح «امریه‌ی طلاب» جذب و در قالب دوره‌ی خدمت سربازی، در این طرح شرکت می‌کنند).
- در گام دوم، مجموعه بیانات رهبر معظم انقلاب،^۶ جمع‌آوری، کدگذاری و در سامانه پژوهشی ایجاد شده، بارگذاری می‌شود.
- به موازات گام دوم، آموزش افراد جذب شده با استفاده از ظرفیت اساتید مجرب و بر اساس درسنامه تولیدی آغاز و طی یک دوره ۲ ماهه‌ی آموزشی - کارگاهی توانائی لازم را برای پژوهش پیدا می‌کنند.

۴. آرمان‌های نظام اسلامی - که در حقیقت آرمانهای اسلامی است - یک منظومه‌ای است، یک مجموعه‌ای است، مراتب مختلفی هم دارد؛ بعضی از اینها اهداف غائی تر و نهائی‌ترند، بعضی‌ها اهداف کوتاه‌مدتند، اما جزو آرمان‌هایند؛ همه‌ی اینها را باید دنبال کرد. **(بیانات در دیدار**

دانشجویان ۱۳۹۲/۵/۶)

۵. اهمیت این انقلاب و علت اینکه این انقلاب زلزله در دنیا ایجاد کرد، این نبود که یک حکومتی را سرنگون کرد؛ نه، علت این بود که یک منظومه‌ی فکری نو را به دنیا عرضه کرد و امروز هم همچنان در اکناف عالم، این منظومه‌ی فکری در حال پیشرفت است... دلها هنوز متوجه این منظومه است و این منظومه‌ی

فکری همچنان طراوت و تازگی خودش را حفظ کرده. **(بیانات در دیدار رئیس و اعضای مجلس خبرگان رهبری ۱۳۹۴/۶/۱۲)**

۶. مبنای ما در این پژوهش، مجموعه بیانات منتشر شده در پایگاه اطلاع رسانی دفتر حفظ و نشر آثار رهبر معظم انقلاب KHAMENEI.IR است.

- پژوهش با تقطیع و نمایه‌سازی بیانات - که آئین‌نامه‌های علمی آن تدوین شده - آغاز می‌شود و طی ۲ مرحله، نظارت و بازبینی می‌شود.
 - سپس از نمایه‌ها، اصطلاحات بومی استخراج و معنی هر اصطلاح به استناد کلیه‌ی متون مرتبط با آن اصطلاح، استخراج می‌شود.^۷
 - در مرحله‌ی ششم، روابط بین اصطلاح‌ها تعیین می‌شود. (در این مرحله علاوه بر روابط اعم و اخص و تساوی، دیگر نسبت‌های موضوعی و روابط باواسطه نیز - بنا به تصریحات کلامی معظم^۸ له - مشخص می‌شوند).
 - در مرحله‌ی هفتم، و بر اساس نظام روابط موضوعی، هر اصطلاح در فضایی سه بعدی جانمایی می‌شود.^۸ (مرحله‌ی تولد منظومه)
 - در مرحله‌ی هشتم هر اصطلاح، با استناد به تعریف و جایگاه خود سطح‌بندی راهبردی شده^۹ و به‌وسیله‌ی رنگ متناظر با هر سطح، طبقه‌بندی می‌شود.
- در نتیجه‌ی این مراحل، ما مجموعه‌ای جامع از اصطلاحات سطح‌بندی شده داریم که در قالب یک منظومه با روابط مشخص، جانمایی شده و ذیل هر اصطلاح، علاوه بر کلیه‌ی بیانات مرتبط، تعریف دقیق هر اصطلاح را نیز از بیانات در اختیار خواهیم داشت.

این سامانه‌ی محتوایی که منظومه نام دارد، ابزار دستیابی به اندیشه‌ی راهبردی معظم^۸ له در همه‌ی موضوعات موردنیاز مخاطب در سپهر باعظمت محتوای بیان شده توسط آن بزرگوار، طی ۳۲ سال گذشته است؛^{۱۰} متنی که با تکیه بر آن می‌توان

۷. نظرات امام یک مجموعه است و خوشبختانه بیانات امام ثبت شده است و همین است که هست. مثل همه‌ی متونی که از آنها می‌شود تفکر گوینده را استنباط کرد؛ **منتها با شیوه‌ی درست استنباط**. شیوه‌ی درست استنباط این است که همه حرفها را ببینند، آنها را در کنار هم قرار بدهند؛ توی آنها عام هست، خاص هست؛ مطلق هست، مقید هست. حرفها را باید با همدیگر سنجید، تطبیق کرد؛ مجموع این حرفها، نظر امام است. البته کار خیلی ساده‌ای نیست، اما روشن است که باید چه کار کنیم: **یک کار اجتهادی است؛ اجتهادی است که از عهده‌ی شما جوانها برمی‌آید**. بنشینند واقعاً گروه‌های کاری در زمینه‌های مختلف، نظر امام را استنباط کنند، از گفته‌های امام به دست بیاورند. **(بیانات رهبر معظم انقلاب ۸۷/۷/۷)**

۸. ما باید برویم به سمت منظومه‌سازی؛ یعنی قطعات مختلف این پازل را در جای خود نشانیم، یک ترسیم کامل درست کنیم؛ به این احتیاج داریم. **(بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار جمعی از اساتید دانشگاه‌ها ۱۳۹۰/۶/۲)**

۹. آرمانهای نظام اسلامی - که در حقیقت آرمانهای اسلامی است - یک منظومه‌ای است، یک مجموعه‌ای است، مراتب مختلفی هم دارد؛ بعضی از اینها اهداف غائی‌تر و نهائی‌ترند، بعضی‌ها اهداف کوتاه‌مدتند، اما جزو آرمان‌هایند؛ همه‌ی اینها را باید دنبال کرد. **(بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار دانشجویان ۱۳۹۲/۵/۶)**

۱۰. این حجم از بیانات، توسط موسسه‌ی حفظ و نشر آثار آیت الله العظمی امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی) تأیید و منتشر شده است.

برای کلیه مسائل مورد ابتلای جامعه‌ی ایران و جوامع بشری، راه حل ارائه داد و جهان را به سمت تمدن نوین اسلامی هدایت کرد.^{۱۱}

❖ در نتیجه‌ی اجرای طرح رهیافت، به چه نتایج و برکاتی دست خواهیم یافت؟

گفتیم هدف از طرح رهیافت، استخراج منظومه فکری رهبر معظم انقلاب (مدظله‌العالی) است؛ مجموعه‌ای از گزاره‌های راهبردی که می‌توان الگوی مدیریت ولایتی و گفتمان برتر جامعه را از آن به دست آورد.

اما آثار و برکات اجرای این طرح، به همین محصول محتوایی بی‌مانند ختم نمی‌شود.

تربیت ۸۰ طلبه‌ای که ۲ سال در این طرح معرفتی - معنوی حضور فعال دارند، سرمایه‌ی انسانی ارزشمندی است که می‌تواند گروهان فرهنگی - تبلیغی کم‌نظیری را فراهم آورد.

فعالیت‌های جانبی این طرح، به دو دسته تقسیم می‌شوند:

اول) فعالیت‌های معرفتی - معنوی ویژه‌ی طلاب و خانواده‌های آنها؛ مواردی مثل:

- هیئت‌بیاناتی؛ مجلسی که با قرائت آیاتی از قرآن و تفسیر آن از بیانات آغاز می‌شود، با منبر بیان معارف دینی از منظر رهبر معظم انقلاب (مدظله‌العالی) ادامه یافته و با مدح و ثنا و ذکر مصیبت اهل بیت (علیهم السلام) - بیان شده در مجالس معظم له - پایان می‌یابد.
- دوره‌های تخصصی آشنائی با موضوعات کاربردی در اندیشه‌ی رهبر معظم انقلاب؛ موضوعاتی نظیر: اصول تربیت دینی، مدیریت فرهنگی، فضای مجازی، بیانیه‌ی گام دوم انقلاب، ولایت فقیه و حاکمیت دینی، برنامه‌ریزی راهبردی فردی و خانوادگی و...
- آموزش‌های نظامی و رزمی، با هدف تقویت قوای جسمی و روحی پژوهشگران طلبه در قالب آموزش‌های بدو و حین خدمت سربازی؛
- توسل روزانه جمعی به اهل بیت (علیهم صلوات الله)

دوم) فعالیت‌های فرهنگی - تبلیغی ویژه‌ی پرسنل محیط میزبان طرح و خانواده‌های آنها؛ مواردی مثل:

- ارائه‌ی الگوی کار فرهنگی منطبق بر بیانات برای خانواده‌های مخاطب؛ از ارائه‌ی نکات کاربردی تصریح شده در بیانات معظم له؛ از نکات لازم در همسرداری و تربیت فرزندان تا محتوای حلقه‌های معرفت و پاسخگوئی به سوالات دینی و انقلابی (از بانک پرسش و پاسخ تولید شده از بیانات)

۱۱. امام با تکیه بر منظومه‌ی منسجم فکری خود، برای مسائل مورد ابتلای جامعه‌ی ایران و جوامع بشری، راه حل می‌داد و ملت‌ها، ارزش این راه حل‌ها را احساس می‌کردند و به‌همین علت، مکتب امام در میان ملت‌ها گسترش می‌یافت. (سخنرانی رهبر معظم انقلاب در مراسم بیست و

ششمین سالگرد رحلت امام خمینی ۱۳۹۴/۳/۱۴)

- اقامه‌ی نماز در مساجد و پارک‌ها، گلگشت‌های خانوادگی معرفت‌محور، برنامه‌های ورزشی تفریحی ویژه‌ی نوجوانان، دوره‌های آموزش برنامه‌ریزی راهبردی فردی، گروهی و خانوادگی استخراج شده از بیانات معظم له، تنها نمونه‌ای از برکات اجتماع این جمع مؤمنانه‌ی ولایتی حول محور اندیشه‌ی تابناک ولیّ معظم فقیه است.
- امید که با تحقق اهداف متعالی طرح رهیافت، نمونه‌ای کوچک اما زیبا از «سلوک مؤمنانه انقلابی» در حوزه‌ی نظری انقلاب و عمل جهادی ارائه گردد؛ ان شاء الله.